

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravitelstvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenšmi nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon - števil. 74.

Štev. 122.

V Ljubljani, v torek 30. maja 1899.

Letnik XXVII

Vabilo na naročbo.

S 1. junijem pričanja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta . 3 gld.

Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto . 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.

Pol leta . 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravništvo „Slovenca“.

Vestfalska pisma.

(Dr. J. Ev. Krek.)

XIX.

Würzburg, 24. maja.

Vlak sem zamudil. Od 2. do 5. zjutraj treba čakati na kolodvoru. Par potnikov dremlje ob mizah. Zrak v čakalnici je nasičen tobakovega dima in mehkega sopuha. Na stenah visé, kot po vseh kolodvorih, po vseh šolah in vseh drugih javnih prostorih na Pruskem na jedni strani zaporedoma podobe treh cesarjev: Viljema I., Friderika I., Viljema II., na drugi pa Bismarck in Moltke. Skoraj ni več prostora še kaj obesiti na stene. Lojalnosti preti huda nevarnost, če ga zmanjka.

Cesarji dremljejo; zaajal jih je dim in sopar, ki ga jim poklanja hvaležno ljudstvo. Stari obriti Moltke s svojim pobožnim obrazom tudi zapira oči.

Samo Bismarck gleda srpo izpod košatih obrvi. Ali misli na Francoze, ali na nas, ali na Ruse, ali morda našteva v duhu zaklade svoje Verthajmarice, ne vem. Kot čmeren policaj se mi zdi poleg krotko zasnulega cerkovnika.

Postave teh petih veljakov mi ne izginejo iz spomina. Nebrojnokrat sem jih videl. Kjer imajo kaj prostora, pa jim zgradé spominike. Vzlasti Porenščina jih je polna.

V frankovskem ljudstvu tiči še vedno ljubezen do Francozov. Spomin na Napoleona še ni ugasnil. Pravili so mi često, da posebno ob belgijski meji starejši ljudje nimajo preveč lojalnosti. Kri ni voda. Nekaj župnij v kolinski nadškofiji je valonskih. Ne dadé se ponemčiti. V cerkvah se pridiguje francoski. Škofijski obrednik ima francoske in nemške vzorce.

Spominiki imajo torej važen popravek — gojiti lojalnost. Po moji sodbi ne opravljajo dobro tega posla. Rad gledam na pripravnem kraju umetniško dovršeni postavec in kar je gori. A le prečesto se ovija preveč bombastiških, seveda največkrat ženskih simbolov ob njem, ki bolj ali manj odete pomenjajo to in ono, o čemer navadni smrtnik običajno nima nobenega pojma. Nervozni subjektivizem, kakor iz nežno zelene, solnčnovišnjeve ali travordecé dekadenske pesni veje iz takih skupin. Samo ena konkretna objektivnost se plazi iz njih v dušo — pohotna čutost. In ta ni zdrava! Dekadenski pesniki imajo poleg te objektivnosti še drugo, namreč — smrt. Pohotna čutnost in smrt — tako slove dušeslovna analiza objektivnih činiteljev dekadenske poezije. Med pozitivni patos poltnih slasti se razliva kot mrtvo morje negativno patetiško grgranje smrtnega boja, zlovonji znoj, trohnoba; vmes pa že lazi črvad in grize zasirelo srčno kri.

Slikarji se kosajo s takimi pesniki; kiparji še ne morejo prav blizu. Tudi ob dekadenski dobi skušajo še več jedra izviti iz življenja, nego čutnost in smrt.

Dekadence je evolucijski materializem v umetnosti: Pogoji za življenje in plojenje edini vodijo posamnika in človeštvo. Ti so stalni. Stalna je pa tudi neizprosna smrt — mors immortalis, kot pravi Marx.

»Michel labe deinen Wanst,
Bald liegest du im Grabe,
Wo du still verdauen kannst,

tolmači to modroslovje žid Heine.

»Den Himmel überlassen wir,
Den Engeln und den Spatzen,

poje drugič.

Nebesa in vso blaženost daje Freiligrath »für eine Schäferstunde«. Med to petje pa doné neprestano akordi mrtvaškega klenkanja in uničujoče otožno se glasi v najraznovrstnejših oblikah:

»Ich weiss nicht, wass soll es bedeuten,
Dass ich so traurig bin.«

Iz čutnosti namešane z obupno smrtno mislijo se pa rodi tista ohola brezozirnost, tista nepopisna smelost, ki mnogokrat očara in ogoljufa človeško srce, katero se sploh uklanja vsakemu pojavu duševne enerzije. A to ni prava enerzija, marveč samo njen bolesten patvor — dušeslovno soroden tisti enerziji, ki jo kažejo spolsko-patološko blazni, ki jo tolikrat srečamo v obliki divje krvoločnosti, zvezane z nebrzdano čutnostjo.

Montesquieu-jeve besede, ko je spokorjen prejel sveto popotnico, mi silijo v um: »Oj Bože, kako si ti velik, in oj človek, kako si ti majhen!« Majhen, da — čuda majhen in še manjšega se delaš s svojimi porazi v boju s samim seboj!

Binkoštni teden praznujemo; v brevirju molimo vsak dan:

LISTEK.

Slike iz Opatije.

(Jos. Lavtižar.)

I.

17. febr. 1899.

Izmed avstrijskih primorskih letovišč zavzema dandanes Opatija v Istri prvo mesto. Ko je višje proti severu trda zima, ni tukaj navadno nikdar snega, kajti srednja temperatura znaša + 14° C. Klimatiške razmere so take kakor jih ima Genua. Zato dobiš v zimskem in spomladnem času tu največ tujcev. In ko jim postaja po letu prevroče, poiščejo si hladnejih gorskih krajev, da nimajo na ta način nikdar zime. Kakor se suče zemlja okrog solnea, tako si izbirajo stanovanja podobni pticam-selivkam pol leta tu in pol leta tam, a vedno žive v veselju in razkošju.

Bivajoč blizu dva meseca v mirnem stanovanju v Iki, zahajal sem tudi jaz večkrat v Opatijo. Eno uro tja in eno uro nazaj gotovo ni predolga pot, ako imaš kolikanj dobre noge. Neko liko časa moraš hoditi po prašni cesti, pa kmalu

zaviješ na desno, kjer je po novi promenadi ob morju jako prijeten izprehod. Toda ni me vlekla tje zabava ampak krasna lega in raznovrstno ljudstvo, ki prihaja iz daljnih strani sveta na obrežje kvarnerskega zaliva. Ko greš mimo vil: Alma, Julija, Stella maris in Adrija, prideš pri hotelu Belle vue zopet na glavno cesto in pred seboj imaš Opatijo.

Podajva se najprej v one slavnoznane nasade, s katerimi se ta kraj po pravici ponaša. Tu se izprehajaš po celih gozdih lorberjevega drevja in oljk. Skoro bi mislil, da jemlje slovo zapadna Evropa od izhodnje, da si podajata roke okcident in orijent in da se pričanja že jutrova dežela. Med cipresami iz Kalifornije, palmami iz Japana, agavami iz Južne Amerike, lilijami iz Kanade in raznimi drugimi tropiškimi rastlinami, ki so znamenovane z imeni, stopaš po gladkih stezicah ter občuduješ umetno vrtnarjevo roko. Vonj ti blaže cvetoče vrtnice in mnogovrstne druge cvetke, katere poznaš morebiti iz botanike a jih še nisi videl nikdar v življenju. Slednjič prideš v gaj, kamor ne pogleda solnčni žark in kjer imaš kot v večernem mraku senco ves dan. Kakor v labirintu te vodijo pota po mnogih ovinkih, da ne veš slednjič, kje si in odkod si prišel. Vmes štrlé z

bršljinom preraščene sive kraške skale, v katerih so izsekani na več krajih sedeži, da se lahko odpočiješ. Gaj se izpremeni polagoma v gozd, kjer te pozdravlja med cedrami z Libanona in jelkami s Himalaje tudi naša smreka kot tujka s severa med tovariši in tovaršicami, ki imajo svoj dom v Siriji, Izhodnji Indiji in onkraj ravnika. Kako prijetno bivanje imajo krilateci v tej šumi! Črni rumenokljunec se huduje, da si ga prepolnil, toda kmalu se pomiri in nadaljuje svoje variacije. Na veji prepeva tašica ter te gleda brez strahu in tako domače kakor starega znanca. Iz bližnjega grma slišiš zvončne melodije pénice in slavca. Da tudi ščinkovca ne manjka med ptičjim zborom, kjer ima celo prvo ulogo, niti omenjati ni treba. S tem koncertom se druží ubrana godba pikol, klarinet, tromb in cimbal čeških muzikov. Da, tako živo jo znajo vrezati le češki muziki. Cela tolpa sivih morskih ptic šviga krog paviljona, kakor bi jim ugajali valčki in koračnice. Privajene so, da ti jemljejo kar iz rok drobtinice kruha. Druge plavajo po vodi in se skoro po taktu zibljejo na površju, v resnici jih pa te valovi zaganjajo semtrtjo. Koliko gradiva imajo v teh idilah pesniki in sanjači!

*) V Meranu 11°. Griesu 12°, Arco 12°, Gorici 13° C.

•Veni sancte Spiritus
Et emitte coelitus
Lucis tuae radium.
Veni pater pauperum,
Veni dator luminum.

Lava quod est sordidum
Riga quod est asidum,
Sana quod est sancium.»

In reveži, in umazani in suhi in ranjeni smo vsi! Kdor je manj, lahko pride na gorje, če odžene gorkoto, ki mu jo veje božji duh nad tohu-vabohu njegovega srca. Vsem, vsem nam je je treba. »Veni sancte Spiritus.«

Na vestfalski zemlji sem. Dvoje zdravih, čilih pesniških ženijev je rodila v našem veku — polnih božjega duha. A neto Droste-Hülshoff, ki se meni zdi najduhovitejši med vsemi nemškimi pesniki, in Weberja mislim. Žal, da ju tako malo poznamo. Weberjev »Dreizehnlinden«, »Goliath« in njegovo pesniško zbirko sem že naletel sem pa tja pri kakem Slovencu, ženijalne Anete pa še nikjer. Morda te vrste vzbude koga, da seznani ž njo sebe in — Bog daj — v poljudni študiji tudi drugi slovenski svet.

»Sreča je zadovoljena nečimernost«, pravi Lermontov v svojem »heroju našega vremena« Kako sebično, kako tuje krščanskemu duhu!

»Sreča je svoboda«, kliče Lord Byron v svojem biser-delu »Chied Harraldovo potovanje«. Kako nedosegljivo!

Sreča je harmoniška skladnost vseh človeških dušnih sil vkoreninjena v čisti ljubezni do Boga in do bližnjega. To zveni iz Anetine in Weberjeve poezije. Tu ima svoje pravo mesto ponos in svoboda, materialno stvarstvo in duh. Kat. vzgoja in življenje po sv. evangelija naukih je rodilo pesnike s takimi nazori. Katoliško vzgojo in katoliško življenje pa vzdržuje katoliško duhovno pastirstvo.

V mnogo stvari sem se že vtaknil za časa svojega duhovskega življenja. Moja mati in ž njimi veliko drugih pravijo, da v preveč. Bodi! Zato pa smem tembolj ponoviti resnico, da je za vse individualno in socialno življenje največjega pomena — duhovno pastirstvo — skrb za duše. Duhovniki moramo iz zakristije in sicer zato, ker je mnogo ljudi in mnogo človeških razmer, ki se iz zakristije ne vidijo, ne dosežejo.

Skrb za duše, in sicer ne samo za duše starih ženic, ki naj jih Bog živi, kjer jih je kaj, marveč za duše vseh, vzlasti tistih, ki so v večji nevarnosti — mož in mladine. Ta skrb nas mora voditi povsod. Ž njo posvečujemo svoje delo v gmotno pomoč narodu, slovstveno in politično delo in vse. Duhovno pastirstvo je najvišje socialno delovanje. Ob svojem potu sem videl mnogo dušnih razvalin, podrtih bitij, da me je zaskrbelo v srcu. In skoraj vsi med njimi so padli, ker niso imeli podpore. Morda je marsikje kriva nemarnost, brezbržnost sionskih čuvajev. Duhovno pastirstvo ni rokodelstvo; njegove oblike se ne dajo izražati po kakem šablonskem »šimeljnu«. Kjer je tako omejeno in zakrtno, tam vsega manjka. Morda se kedo ujezi nad mojimi besedami. Ne morem mu pomagati. Resnica je resnica. V slovenskem krščansko-socialnem gibanju se je nekaj malega storilo v prid delavskim stanovom. Veselo je to, a veselejše se nam mora zdeti, da toliko vrlih ljubljanskih delavcev vsled tega gibanja pridno obiskuje božjo službo, prejema sv. zakramente, — po trudapolnem dnevnem delu določene dni po noči čuje pri svojem Zveličarju. Veselejše je, da cerkveno življenje krepkejšo poganja, odkar se duhovnik trudi tudi za gmotni blagor svojega ljudstva, nego je preje. Uprav zato pa, ker sedanje — poslansko delovanje s svojimi zavitimi oblikami redno le sila z daleč vpliva v duhovnem pastirstvu in je za večino neumljivo, za mnoge gledavce pohujšljivo, za poslance same pa polno velikih nevarnosti za um in značaj, zato sem še vedno teh misli, naj duhovnik ne prevzema tega posla. Za to delo je duhovnik samo surrogat, in sicer — recimo naravnost — slab surrogat vsaj v sedanjih razmerah. Brezpogojno je pa za dušnega pastirja v našem času potrebno, da se udeležuje političnega delovanja proti liberalizmu in socialni demokraciji, da vzgaja ljudstvo v katoliškem mišljenju tudi na tem polju. »Izpovedujte, pridigujte in mašujte, politiko pa pustite pri miru«, tako nam kličejo. A če se bomo ravnali po tem, kmalu ne bomo imeli koga izpove-

dovati in komu pridigovati. Poglejmo na Ogrsko, ali če hočete bližje: na Češko, Koroško!...

A politično delo ne samo pri volitvah, ne z vplivom, morda tudi včasih s terorizmom lastne avtoritete, marveč z neprestano skrbjo, da se na temelju spoznanj in z življenjem zraščeni kršč. resnic sodi in ravna tudi v politiki. To je pravo delo, tak je pravi boj. Zato je pa boljše pet zavednih katoliških mož, nego 500 shruljenih volivcev, ki kakor ubogi grešniki lezejo na volišče. Če se z zavednimi možmi zмага, je zmaga trajna; če se pade, zmaga ni še izgubljena.

Spominiki so me daleč zavlekli. Zapisal sem, da ne opravljajo dobro svojega posla. Lojalnost bi morala biti kakor ljubezen med otroki in starši. Takrat in tam se omenja, kjer je manjka: sicer pa le redko, ob izrednih prilikah. Po svetu se pa splošno toliko poje lojalna pesem, da se ne dobi niti prilika razbrskati kotišč, kjer je ni. Zgodovina, vzlasti predrevolucijska na Francoskem nam priča, da vladarju sovražni ljudje navlašč širijo lojalne glasove, da se toliko ne upoštevajo črni izbruhi izdajavstva. Židje so imeli na Francoskem, na Luškem in še marsikje drugje tako taktiko. Haec fabula docet? Odgovori si vsak sam!

Socialna beda se tudi premalo upošteva pri spominikih. Ne smemo pozabiti, da imamo socialne demokrate med seboj, ki izrabljajo vsako priliko, da še zvečujejo prepad med proletarci in drugimi stanovi. »Mi nimamo kruha in tu se zametajo tisočaki«, takih in podobnih klincev čuješ povsod, če živiš med ljudstvom. Doseza se ravno narobe, kar se je nameravalo.

Zato se pa res hvaležno spominjamo našega vladarja, ki ob vseh prilikah poudarja, naj se mu skazuje vdanost — z dobrimi deli. To je krščansko plemenito! Naj bi se le ravnali vsi po tem!

Zinil bo kedo: kaj pa cerkve? Odgovor je lahek. Potreba za cerkve je vse drugačna, nego za spominike. Njihov pomen je brezkončno večji, — na vse strani blagodejen. Skrbi za cerkve se tudi nikjer ne drži lizunstvo in sebični nameni, ki mnogokrat označujejo pot raznih spominikov in drugih takih stvari. Pravilo »er ist gewesen servil, er ist geworden sehr viel« ne velja pri skrbi za lepe hiše božje. In na zadnje: kar se Bogu da, ni zavrženo niti za ta svet ne. Star kmet mi je rekel nekoč: »Kedar se je šlo za cerkev, sem vedno rad dal več, nego bi moral in nikjer se mi ni nič poznalo.« Božji blagoslov je pač največji blagor za človeka.

Ali se drži vedno tudi spominikov? Meni se zdi, da je sila slabo znamenje, če se ljudje v kaki deželi delé v plezavce, ki zbirajo denar, in v kamnoseke, ki klešejo spominike.

Vseslovenska delavska slavnost.

Vseslovenskemu delavskemu shodu so došli sledeči brzojavni in pismeni pozdravi:

Krk: Telesno odsoten sem z vami v duhu. Želim shodu obilnega uspeha. Krščansko delavstvo organizuj se, združuj svoje sile pod zastavo Leona. Blagoslavljam vas, da bodete vsi eno. — Biskup dr. Anton Mahnič.

Vitanje: Nepremagljive ovire so zakrivile, da nisem mogel pravočasno k železnici. Pismo sledi. Srčen pozdrav zborovalcem. — Žičkar, župnik, drž. poslanec.

Praga: Slavný všeslovinský Sjezde křestanskosociálního delnictva! Křestanskosociálně vzdelavací a vzájemně se podporující spolek českých žen a dívek pro království České ve slovanské královské Praze, čítající na půldruhého tisíce členek tlumočí temito řádky prostými hluboce citěnou ořelou sesterskou radost nad slavným sjezdem drahých nám soudruhů bratří dělníků slovinských, stojících — jako my pevně a nezvratně na zásadách spravedlnosti křestanské! Bůh Všemohoucí, Zákonodárce náš kéž vede nás všecký syny a dcery veliké křestanské rodiny slovanské ku kýženému vítězství svět obrozujících zásad vzneseného učení Pána a Spasitele našeho Ježíše Krista! Sestrám svým milným s bratry slovinskými se radujícím v duchu srdečně tiskneme ruce! Žehnejž Vám Všem na přímluvu svatých patronů našich slovanských Cyrilla, Methoda, Václava, Ludmily, Vojtěcha, Prokopa, Jana Nepomuckého Anežky ve všech šlechtných snahách Vašich Hospodin! Zdař Bůh! — Ve slovanské Praze, dne 25. května (maje) 1899. — Emil Dlouhý -

Pokorný, kaplan v Praze, duchovní rádce spolku; Antonie Havnánková, t. č. místopředsedkyně; Marie Hasmanová, t. č. jednatelka; Regina Micklova, Dorothea Tída, Marie Feuchtuerova, t. č. renisarka; Anna Weineztová, Anastasie Cmiralová, Anna Levová, Petronila Bezuchová, Viléma Vandasová, t. č. pokladní; Marie Klaminková, t. č. místojednatelka; Petronila Klingerova, t. č. místopředsedkyně.

Store: Delavci slovenski, združujte se vrlo! Povzdignite krepko svoj združen glas! Dal Bog, da skoro se stanje vam zboljša in pride dan zmage tudi za vas! Živio zavedni delavci in teharski plemič. — Kržišnik, Sah, Presker, Šustarič, Cajher, Stojan, Rebov.

Celovec: Zadržan osebno se udeležiti pomenljive slavnosti, sem v duhu pri vas ter kličem s pesnikom: Slovanski bratje, Bog vas sprimi, če složni smo, oj priti mora pomladni soj po mrzli zimi, po temnih dneh svobode zora! — Jožef Rozman.

Metlika: V duhu pri vas kličemo iz zapuščene Belekrajine: Slav vrlim zborovalcem vseslovenske delavske slavnosti! Vse za vero, dom, cesarja! Novak, Davorin Vukšinič, Pečarič, Josip Vukšinič, Kambič.

Celovec: Sv. Cirila in Metoda duh vodi naj vse Slovence v težki borbi za doma rast in roda čast! — Podružnica sv. Cirila in Metoda.

Celovec: Krepko vihray, zastava naša, naj grom razsaja, strela udarja za vero vse, za dom, cesarja! — Uredništvo »Mir-a«.

Konjice: Bog blagoslovi delovanje prijateljev delavskih stanov! Zborovalci živeli! — Bralno društvo v Zrečah.

Sinj: Prijatelji, zbrani pod zastavo sveto, blagoslov božji vašim sklepom kliče vaš tovariš — Riko.

Dubica: Pridružujemo se današnji bratskoj slavnosti. Bože daj, da bliženje slovenski i hrvatski krščanski socijalu urodi zajednim plodom. Živili! — Joco Peik, Valentin Božić, Andrija Boroš.

Zagreb: Zapričeni pohititi s našom braćom k današnoj slavi u Ljubljani, pridružujemo se njoj ovim putem slavu vašu proglašnjem zajedničkom kao što uobče želimo, da od sada svako nastojanje Hrvatov i Slovenaca bude jednim i drugim zajedničko. U to ime šaljem bratski pozdrav svoj slovenskoj nam braći. Slavi pa vašoj kličemo: Bila u dobar čas zajedničkom vam in nam. — Sirovatka Rajc, Spanjol, Mihelčić, Vendler, Marković, Hercigonja Bregaš, Lauš, Kranjec, Jazbec, prof. Kučak.

Jindřichov Hradec: Bratske zdar Buh! Proslavaju vašemu sjezdu a vsem pracim. — Imenem česke křestanskosociální organizace v Jindřichově Hradci: František Schneider, Josef Smejkal.

Novi Tišín: Bile Lublani, celemu slovinskemu narodu Mily Karafiat křestanskosociálním pobratimum slovinským zdar Buh. — Moravskoslezsky zemsky vykomy Vbor křestanskosociální. — Šramek.

Trst: Zadržan priti na shod, pozdravljam zborujoče tovariše, želeč isti ogenj nauduševnosti tržaškim slovenskim delavcem. — Slovenski Furlan v Trstu.

Maribor: Da si krščansko-socialne ideje osvojijo kmalu vse slovenske delavce, iskreno želi uredništvo — Slovenskega gospodarja.

Celovec: Bog živi probujeno slovensko delavstvo. Z Bogom na delo za slovensko Ljubljano. Ne udajmo se! — Kat. pol. in gosp. društvo za Slovence na Koroškem.

Gorica: Radi železničnih ovir udeležiti se zadržano Goriško katoliško delavsko društvo iskreno pozdravlja zborovalce vseslovenskega delavskega shoda in želi zborovanju blagoslov Božji. — Predsednik Likar.

Gorica: Živela krščanska organizacija! Slava krščanskim socialistom in njihovim vodjem! Smrt liberalizmu, smrt socialni demokraciji! Živi delovanje! Blagoslov Božji in tisočern uspeh! — Slovenski in hrvatski bogoslovci v Gorici.

Maribor: Živel praznik žuljavih rok! Vihray zastava krščansko-socialne organizacije v napredek Slovenije! — Mariborski bogoslovci.

Marenberg Muta. Slovenski delavci združimo se nerazločljivo. V tem je naša rešitev, moč in zmaga. — Podružnica delavskega podpornega društva v Marenbergu. (Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 30. maja.

Nagodbena kriza. Mažari postajajo z vsakim dnem bolj oholi. Dosedaj so podpirali Szella v njegovih pretiranih zahtevah samo njegovi pristni pristaši ter ga podpirali v boju zoper avstrijskega ministerskega predsednika grofa Thuna. Opozicija je dosedaj ostajala nekako zadaj in se ni spuščala v kruti boj. Sedaj se je pa tudi v tem oziru obrnilo na boljše, namreč za Szellov kabinet. Tudi opozicionalne stranke so mu izrekle zaupanje in izrazile nado, da bo Szell vztrajal v započetem boju. Ogrski ministerski predsednik sme toraj računati na najizdatnejšo podporo vsega mažarskega prebivalstva. Pa tudi naš zunanji minister grof Goluhovski ne postopa v sedanjem kritičnem položaju povsem nepristranski. Njegovo oficijelno glasilo sicer trdi, da se v sedanji boj vmešava le toliko, kolikor zahteva celokupnost obeh državnih polovic in ugled monarhije na zunaj, da pa sicer ne posega v nagodbeno borbo. Saj je že to dovolj, oziroma preveč, ako se podpirajo samo težnje ogrske vlade. Da je v takih razmerah izredno težavno stališče naše vlade, ne more pač nihče dvomiti. Grof Thun ima sicer za seboj znatno parlamentarno večino, toda ta ni v nikaki primeri s popolno edinostjo ogrskega parlamenta. In konečno se tudi nihče ne ozira na naše desniške zastopnike, pri nas se le prepogostokrat dela račun brez oštirja. Tudi časopisje ne igra pri nas tako važne vloge, kakor na Mažarskem, ker pri nas so podpirali vladu v tem boju do predzadnjih dni samo neuradni desniški listi in šele poslednja dva dni sta se spustila v borbo tudi „Fremdenblatt“ in „Wiener Abdpst“. Ni čuda toraj, da podleže grof Thun mažarski premoči na škodo naše avstrijske polovice. Padel bo toraj Thunov kabinet skoro brezdvomno, a padel bo častno in avstrijski narodi mu bodo hvaležni, da je v tem oziru do skrajnosti varoval avstrijske koristi.

Državni zbor mora priti vladi na pomoč. Včerajšnja »W. Abendpost« piše: Kakor je razvidno iz pisave raznih listov, je nujno potrebno, da se čim preje snide državni zbor in izreče odločivno besedo glede nagodbenega vprašanja. Nam se pa zdi, da naš sedanji državni zbor ne more rešiti krize, ker še vedno niso izpolnjeni tisti pogoji, ki bi zagotovili sposobnost za delo našemu parlamentu. Nam se zdi, da bi ravno tisti elementi, ki sedaj zahtevajo, naj se skliče državni zbor, s svojim neparlamentarnim postopanjem onemogočili vsako uspešno akcijo. — Tako nekako oficijozno glasilo. Res je sicer, da divji nemški kričarji še niso zadovoljni s postopanjem vlade in parlamentarne večine, toda v zadevi nagodbe v tem kritičnem položaju bi se morali najti vsi količkaj trezno misleči elementi. S tem bi naš parlament pokazal mažarskim oholežem, ki se sklicujejo z neizmernim ponosom na edinost ogrskega parlamenta z ozirom na vladne zahteve, da tudi pri nas vse podpira grof Thun, ko se gre za splošno avstrijsko korist. — Uradni list nadalje naglašja, da nagodba mora priti pod streho, tudi ako brez pomoči parlamenta. Dobro, naj le pride pod streho nagodba, toda ni vse eno, kakšne določbe so v tej nagodbi, in kako in kake vrste škodo ima naša državna polovica. Tega pač nihče ne more zahtevati, da bi morala Avstrija sklepati pogodbo z Ogrsko v svojo desetletno škodo.

Bolgarsko sobranje. Včeraj je otvoril knez Ferdinand novo izredno zasedanje sobranja. Novo izvoljenim ljudskim zastopnikom je predstavil novo vladu ter potem v daljšem prestolnem govoru omenjal zadnjih notranjih in vnanjih dogodkov. Spominjal se je umrle kneginje ter zahvalil prebivalstvo na obilno izraženem sožalju povodom njene smrti. Volitve, pravi, izvršile so se v popolni slobodi in najlepšem redu, njih uspeh je prisotnost najbolj markantnih osebnosti vseh političnih smeri. Potem našteva že znane vladne predloge in preide na zunanjo politiko. Prijateljske razmere napram Rusiji, osvoboditeljici dežele, napram ostalim velesilam in sosednim državam, posebno pa nasproti Turčiji, so ostale povsem neizpremenjene. Najboljši znak za to je udeležba Bolgarije pri mirovni konferenci. — Ko bi bilo res vse zlato, kar se sveti.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 30. maja.

(O vseslovenski delavski slavnosti) v Ljubljani ima včerajšnja zagrebska »Hrvatska Domovina« jako obširno in laskavo brz. poročilo. Mej dnevnimi vestmi pa piše: »Na slavnosti je bil zastopan, more se reči, ves slovenski narod. Hrvatski gostje so bili predmet naidušenih ovacij. Pred mnogobrojnim narodom iz vseh krajev Slovenije je bilo slovesno potrjeno edinstvo Hrvatov in Slovencev. Krščansko-socialna zveza slovenskih delavcev se je pokazala kot velik in močan faktor. Živela hrvatsko-slovenska vzajemnost!«

(Telegram z Dunaja.) S Štajerskega, 29. maja: Ko sem bil v Ljubljani v osmi šoli, imeli smo dijaki celo leto neki tajen pripravljavni odbor za veselico, katera se je vršila po dokončanem zrelostnem izpitu. Imeli smo tudi svoje shode, da smo se o tem razgovarjali. Nekaj tednov pred izpitom pa je začela direkcija nekaj vohati... Bili smo v veliki skrbi, nabrani denar smo hitro skrili, mislili smo že, da bo preiskava in gotov »carcer«. Nekaj odbornikov se nas je naglo zbralo in domenili smo se, da v slučaju, če dobimo »carcer«, bomo najeli za tisti dan in tisto uro, ko bomo zapuščali ječo, nekaj »barab«, kateri naj bi nam na potu domov gredé »živio« upili. Tako smo mislili na se kot na mučenike pozornost obrniti ter se oslavit čé ne že pred celo Slovenijo, pa vsaj pred Ljubljano in njenim dijaštvom. Na toti »cug« iz dijaških let sem se spomnil, ko sem čital brzovjav z Dunaja v »Slov. Narodu« z dne 25. maja, v katerem sta dr. Ferjančič in župan Hribar sklenila sklicati shod vseh slovenskih poslancev v Ljubljano, da bi protestovali zoper nemške postulate. No, sem si mislil, ta pa je lepa, podobna popolnoma mojemu dijaškemu »cugu«. Dr. Johann Tavčar in župan Hribar, ta dva nemčurja v slovenski koži, sta v deželnem zboru kranjskem glasovala v zvezi z baronom Schweglom za podporo nemškemu gledališču v znesku 6000 gld., a glasovala in govorila proti povišanju podpore »Naši straži«. Radi tega ravnanja sta se kot komedianta osmešila pred vsem slovenskim svetom in sta izgubila še to veljavo, kar sta jo do zdaj imela, če ne na Kranjskem, pa vsaj na Štajerskem. No, zdaj jih je pa menda malo sram, »greva« jih, hočeta se umiti in biti zopet voditelja slovenskega naroda. Zato zapusti župan Hribar svoje stolno mesto in pohiti na Dunaj ter pošlje masten telegram po židu Penižeku v »Slovenski Narod«, ki naj bi oznanovale vesoljnemu Slovenstvu, da bodo na iniciativo župana Hribarja zborovali slovenski poslanci v Ljubljani in protestovali zoper nemške postulate. O tempora, o mores! O humbug, o sramota! Župan Iv. Hribar in dr. Johann Tavčar glasujeta v deželnem zboru z baronom Schweglom za nemško in proti slovenski zahtevi, zdaj pa bi bila rada, vsaj prvi, zopet lepa in hočeta protestovati zoper zahteve, katere je stavil za Kranjsko isti baron Schwegel. Torej v Ljubljani ž njim, na Dunaju pa epohalen telegram zoper njega! Je-li to politika? Da, politika, vredna pravčudno liberalne kože. Častiti čitatelji, ni li moj dijaški »cug« imel višjega smotra, kot ga ima taka politika? Jaz ne vem, ali bodo štajerski državni in deželni poslanci šli v Ljubljano na omenjeni shod ali ne. Shod sam na sebi je v resnici potreben, da se protestuje proti zahtevam pretiranih Tevtonov. A to ni prav, da shod sklicujejo in naznanjujejo osebe, ki nimajo zaupanja pri pokrajinskih Slovincih; osebe pravim, katerih politično delovanje je navadna dijaška norčija. No pa vi, štajerski poslanci, če bodele šli v Ljubljano, potipajte malo obisti županu Ivanu Hribarju in seveda tudi dr. Johann Tavčarju. Povejte jima na shodu, ko bode ta rohnela proti nemškim zahtevam, da mi jima ne verjamemo, ker v dejanju delata ravno narobe, kot govorita. Povejte jima, da tisti, ki je političen prijatelj barona Schwegla, tisti, ki glasuje zoper »Našo stražo«, in tisti, ki se izneveri staroslovenskemu geslu, ne more nikoli biti prijatelj pokrajinskih Slovencev. Kako je že dr. Tavčar pravil o neki nemški čeljusti pri otvoritvi »Narodnega doma« v Celju? Upamo, da se na Štajerskem kaj takega ne bo več predznil

praviti. Pač resnično: »Tout ce qui reluit, n'est pas or.«

(Laže kakor »Narod«.) Mi smo izrazili svojo misel glede po posl. Hribarju nasvetovanega shoda poslancev, ki naj protestuje proti nemškim zahtevam, ter rekli, da »jako dvomimo, da bi se katol. narodni poslanci udeležili takega shoda, ker je brez pomena, dokler so »Narodovci« politični zavezniki nemških liberalcev v naši deželi.« »Narod« pa temu nasproti piše, da je »Slovenec« dejal, »da se klerikalna stranka tega »brezpomembnega« shoda ne udeleži«, in nadaljuje: »Shod, ki naj protestuje proti nemškemu naklepu, naperjenim proti obmejnim rojakom, je po »Slovincu« brezpomemben« — Tako debelih laži, se »Narod« ne sramuje, da bi preslepil svoje čitatelje o tem, kaj smo pisali. — Mi nismo pisali, da je tak shod brezpomemben, a danes zopet ponavljamo, da je tak shod brez pomena, dokler »Narodovci« liberalci ne pretrgajo zvez s Schwegelnom, katere vsako leto nepobitno dokazuje zasedanje deželnega zbora kranjskega. Tak shod bi bil prazna komedija, strašilo za vrabce, ne pa za Nemce in take komedije se po našem mnenju kat. narodni poslanci ne morejo udeležiti, ako hočejo, da jih imamo za resne politike. Dokler bodo posl. Hribar in tovariši s Schwegelnovi mi glasovi metal tisoče za nemško gledališče, kratili pa z glasovi istega Schwegla znatno podporo »Naši straži«, dotlej nimajo pravice sklicevati slovenskih poslancev na protestne shode proti Nemcem.

(Imenovanja.) Deželni predsednik je imenoval okrajnega tajnika Fr. Grebenz-a za vladnega tajnika, deželno-vladnega kanclista Antona Drogenika v Postojni za okrajnega tajnika ondod, sodnega kanclista J. Majeršič v Radoljici in narednika Janša Ant. za vladna kanclista.

(Premeščen je) poštni svetnik Artur pl. Marcocchia iz Zadra v Trst.

(Osebnost.) Ljubljanski semeniški duhoven gosp. Anton Abram je imenovan za kaplana v Košano.

(V poročilu) o vseslovenski delavski slavnosti je včeraj po neljubi nam pomoti izostalo, da so tudi gospa Povšetova in gospdč. hčerke prav marljivo sodelovale pri bazarju ter z že imenovanimi gospicami vred pripomogle bazarju do zelo ugodnega uspeha.

(Cerkvena glasba.) Dvojne litanije presvete ga Srca Jezusovega, priredil P. Angelik Hribar, so ravnokar na svitlo prišle. »Škofijski list« ljubljanski jih bo kot prilogo prinesel. Dobijo se tudi v frančiškanskem samostanu v Ljubljani, partituro po 15 kr.

(Slovenska šola v Gorici.) Dne 18. avgusta minolega leta je bil na povelje cesarskega namestništva del dohodkov goriškega mesta zaplenjen v poravnavo najemščine za slovensko mestno ljudsko šolo. Mestna občina je bila namreč vsled razsodbe upravnega sodišča leta 1896 prisiljena ustanoviti v Gorici slovensko ljudsko šolo, a prostore za to šolo je bila odkazala v bivši vojašnici »Cantinelli«. Toda šolska oblastva so spoznala, da ti prostori niso primerni za šolo. Mestna občina se je zopet pritožila in upravno sodišče je 8. novembra 1898 razsodilo, da bi bili prostori v vojašnici pripravi, ako se popravijo. Pred to razsodbo pa so šolska oblastva pritiskala na mestno občino, naj preskrbi druge prostore, kateri so bili občini na razpolago proti najemščini 700 gld. V zagotovilo tega zneska je deželni šolski svet izposloval sekvestracijo občinskih priklad. Občina se je zopet pritožila na upravno sodišče, katero je minolo soboto pod predsedstvom Böhm-Bawerka razveljavilo ministersko odredbo glede sekvestracije, v ostalem pa odbilo pritožbo. Goriško mestno občino je zastopal dr. Millanich, notranje ministerstvo pa okr. glavar grof Ceschi.

(Poljedelski minister) baron Kast se je te dni vrnil iz južne Dalmacije na Dunaj, kamor je bil brzovjavno pozvan. Na svojem potovanju po Dalmaciji je bil v Sibeniku, Splitu, Trogiru, Dubrovniku, v Hercegovnem in Kotaru.

(Smodnik) za streljanje proti toči dobe oni p. n. naročniki, ki so ga naročili pretečeni teden, šele v petek dne 2. junija, ker ga sedaj ni bilo toliko na razpolago v skladišču samem. F. G.

(Iz Sinja) 26. maja. Nocojšnjo noč je obiskala naše mesto in okolico velika nesreča. Najpreje je jelo grozno deževati, bliskalo se je in grmelo,

okolu tretje ure se je pa usula toča, ki je v malo trenutkih provzročila ogromno škodo. Grozdje in tobak, glavna pridelka našega kmetovalca, sta popolno uničena. Obupni kmet, kateri se je včeraj še veselil izredno lepega uspeha svojega truda, je sedaj skoro ob vse Pripomniti namreč moram, da se tukajšnje prebivalstvo radi kraških tal in neugodnih podnebnih razmer le v prav neznatni meri peča s pridelovanjem žita in vsakdanjih živil, njemu je le tobak glavni in skoro edini pridelek, ki mu donaja ob času dobre letine lepih denarcev. Tako je mej drugimi neki kmet iz tukajšnje okolice prejel lani pri odkupnem uradu duhana lepo svoto 1000 gld. Pridelek je tu samo eden, ker pozneje vročina vse sežge in uniči.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 30. maja. Poročila o političnem položaju se vedno izpreminjajo. Včeraj se je zatrjevalo, da grof Thun vsak hip odstopi, proti večeru včeraj se je širila novica, da nobeno ministerstvo ne odstopi, marveč da cesar deluje na kompromis. Danes so zopet utihnile te govorice in splošno se sodi, da se mora grof Thun umakniti. Kot namestnika se imenujeta grof Kielmansegg, proti kateremu so se že izjavili nemški liberalni listi, in Madejski, s katerim bi bili baje zadovoljni tudi opozicionalci, proti kateremu je pa velik odpor v desnici.

Dunaj, 30. maja. „W. Allg. Zeitg.“ objavlja neko izjavo odličnega politika na desnici o sedanjem kritičnem položaju. Iz dose danjega teka notranje krize je razviden popolni bankerot Szellove nagodbene politike, akoravno mora odstopiti grof Thun in Szell ostane. Thun ne bo uveljavil ogrskih zahtev s pomočjo paragrafa 14 in niti tu niti na Ogrskem nihče ne veruje, da bi se mogel v Avstriji najti kak državnik, ki bi mogel storiti kaj enakega. In ko bi se vkljub temu vendar le našel tak mož, ne potrdil bi parlament njegovega početja in tudi obstrukcija bi utihnila, da bi se soglasno odklonil tak vladin predlog.

Dunaj, 30. maja. Nasprotje mej Thun-om in Goluchovskim je vedno večje in se poravnava le s tem, da eden odstopi in sicer v tem slučaju Thun.

Dunaj, 30. maja. „Fremdenblatt“ najodločneje ugovarja trditvi ogrskega korespondenčnega urada, češ da se je v pogodbenem načrtu določilo leto 1903 le z ozirom na avstrijske parlamentarne razmere, ter izjavlja, da je ta določba uspeh ogrske zahteve, naj se določi za carinsko in trgovinsko zvezo termin, ki velja za zunanje trgovinske pogodbe.

Dunaj, 30. maja. Nižjeavstrijski deželni zbor je vsprejel soglasno nujni predlog posl. Schlesingerja, naj izreče deželni zbor najodločnejši protest proti pritisku, ki prihaja od ogrske strani v pogodbenem vprašanju. Dodatni predlog posl. Noskeja, naj se pozivlja

vlada, da skliče takoj državni zbor, je bil odklonjen z 32 proti 31 glasovom.

Dunaj, 30. maja. Socialni demokratje so sinoči napravili več shodov, na katerih so govorili proti predlogi za novi občinski volilni red; po dovršenih shodih so razgrajali po ulicah ter nered delali pred Schneiderjevim in Strobachovim stanovanjem. Opravljali so posel hlapcev židovskega velikega kapitala.

Dunaj, 30. maja. Tukajšnji socialni demokratje so hoteli včeraj na osmih shodih protestovati proti novemu obč. redu, toda zaradi napadov na namestnika in večino dež. zbora so bili vsi shodi razpuščeni. Tudi demonstracija pred mestno hišo se jim ni posrečila. 25 oseb je bilo aretovanih.

Trst, 30. maja. Z ozirom na kužno bolezen v Aleksandriji je predlagala zdravniška zbornica, naj se uvede za vse ladje dvanajst-dnevna kvarantena.

Budimpešta, 30. maja. Z Dunaja poročajo: Ministerski predsednik Szell je bil včeraj popoldne ob 3. uri poldrugo uro pri cesarju v avdienci. Ogrski ministri ostanejo še danes na Dunaju.

Aleksandrija, 30. maja. Dosedaj je obolelo za kugo osem oseb, mej temi ena včeraj. Umrl še ni nihče.

Dobro storiti donaja obresti — to se uresničuje tudi pri državni dobroteljni loteriji. Letošnja državna loterija v korist skupnim dobrotelnim vojaškim namenom ima namreč toliko bogatih dobitkov (glavni 200.000 kron in zraven še 12.727 dobitkov v denarju po 10.000, 5000, 2000, 1000 kron itd.), da je z nekoliko sreče lahko za 2 gld. imeniten dobiček zadeti. — Srečke so naprodaj po menjalnicah, trafikah tobaka itd.

Umrli so:

27. maja. Marija Klemen, branjevka, 84 let, Stari trg 18, ostarelost.

29. maja. Jožef Bergant, posestnika sin, 8 mesecev, Sv. Jakoba trg 7, jetika.

V bolnišnici:

26. maja. Štefan Stunkovič, agent, 26 let, jetika.

Barve, s katerimi more vsakdo barvati razno blago: sukno, platno, volneno blago, svilo, zastore itd. ima v raznih vzorcih v zalogi trdka **BRATA EBERL v Ljubljani**, Franciskanske ulice. Vnanja naročila proti povzetju. 228 12 11-3

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m., srednji zračni tlak 736,0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Podavina v 24. urah v mm.
29	9. zvečer	736,9	10,3	brezv.	oblačno	0,6
30	7. jutraj	739,7	9,5	sl. jug	del. jasno	
	2. popol.	740,0	16,7	sr. svzh.	e	

Srednja včerajšnja temperatura 10,9, normale: 15,7°.

Ugoden postranski zaslužek

za krščanske trgovce, učitelje, uradnike in agente na Kranjskem in v Istri je zastopstvo „Unio Catholica“. Pojasnila daje pismeno in ustno ravnanje na Dunaju, I., Bäckstrasse 14 in glavno zastopstvo v Ljubljani na Kongresnem trgu. 613 8-1

Pozor!

Radi svoje preselitve naznanjam, da imam na prodaj

32 hl. naravnega in finega vina

po 22 gld., za katero se je nakupilo izvrstnega osipa. Kdor želi imeti tako vino, naj se obrne v 14 dneh do podpisanca. Za pristnost se tudi jamči!

Alojzij Pavlin

515 2-1

v Štjak-u, pošta Vipava.

Vožnje karte in tovorni listi

AMERIKO.

312 18 Kraljevi belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijonovana od visoke c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje:

Red Star Linie

Dunaj IV., Wiednergürtel 20,

ali pa

317 25-10

ANTON REBEK v Ljubljani, Kolodvorske ulice 29.

Ravnokar je izšel

XII. zvezek

Kalan: Povesti.

Cena 20 kr., po pošti 23 kr.

Dobiva se v **Katoliški Bukvarni in Tiskarni.** — Dobé se tudi še vsi zvezki razven prvega in drugega.

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane efekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.

BANKA Makso Veršec v LJUBLJANI.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Giro-konto (hranilne vloge v tek. računu), obresti od dne do dne po 4 1/2 %. Poštno-hranilnice položnice na razpolago.

Dunajska borza.

Dne 30. maja.	
Skupni državni dolg v notah	100 gld. 70 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 » 25 »
Avstrijska zлата renta 4%	120 » 10 »
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100 » 40 »
Ogerska zлата renta 4%	119 » 55 »
Ogerska krona renta 4%, 200 »	97 » — »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	915 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	357 » 45 »
London vista	120 » 50 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 » 92 1/2 »
20 mark	11 » 78 »
30 frankov (napoleonidor)	9 » 55 »
Italijanski bankovci	44 » 60 »
C. kr. cekini	5 » 67 »

Dne 29. maja.	
4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	171 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156 » — »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	197 » 25 »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	100 » 35 »
Tisine srečke 4%, 100 gld.	138 » 40 »
Dunavske vravnayne srečke 5%	129 » — »
Dunavsko vravnayno posojilo l. 1878	108 » 75 »
Posojilo goriškega mesta	112 » — »
4% kranjsko deželno posojilo	98 » 25 »
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	97 » 70 »
Prioritetne obveznice državne železnice	— » — »
» južne železnice 3%	168 » 65 »
» južne železnice 5%	123 » 25 »
» dolenjskih železnic 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	200 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	162 » — »
Avstrijskega rubežnega križa srečke, 100 gld.	20 » 10 »
Rudolfove srečke, 10 gld.	28 » — »
Salmove srečke, 40 gld.	85 » 50 »
St. Genois srečke, 40 gld.	84 » — »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 » — »
Ljubljanske srečke	24 » — »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	152 » 25 »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3345 » — »
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	440 » — »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	55 » 25 »
Splošna avstrijska stavbinska družba	108 » — »
Montanska družba avstr. plan.	237 » 25 »
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	191 » — »
Papirnih rubljev 100	127 » 60 »

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulanina izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„M E R C U R“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelsasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.